[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 756: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 543

ਅਮਿਤ ਰਾਣਾ @ ਕੋਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 700)

22 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 307 ਭਾਗ 2, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. (ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟੇਸਟ

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਸ.307 - ਭਾਗ II - ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੀ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਜੋ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਧਾਰਾ 307 ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਤਰਕ - ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ:

ਅਮਿਤ ਰਾਣਾ @ ਕੋਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਅਧਿਕਤਮ 'ਕੁਲਪੇ ਪੋਏਨਾ ਪਰ ਐਸਟੋ' ਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਿਓ; ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦਿਓ' ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇ: (1) ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ, ਅਪਰਾਧ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ (2) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਅਪਰਾਧ ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਉਮਰ ਕੈਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਅਪਰਾਧ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 3-4]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860- ਧਾਰਾ 307 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ - ਜਦੋਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪਰਾਧ, ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟਸ ਰੀਅਸ, ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ 'ਸਾਈਨ ਕਵਾ ਗੈਰ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇੱਕ ਉਪ-ਸਮੂਹ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6]

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼; ਕੈਦ ਦੀ ਆਗਿਆਯੋਗ ਮਿਆਦ; ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ; ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ; ਮੈਕਸਿਮ 'ਦੋਸ਼ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇ'; ਕਤਲ ਸਿਰਫ਼।

ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 700

2020 ਦੇ ਸੀ ਆਰ ਏ ਡੀ ਨੰਬਰ 224 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 05.07.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਐਮ.ਸੀ. ਢੀਂਗਰਾ, ਗੌਰਵ ਢੀਂਗਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਨੀਰਜ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪਿਊਸ਼ ਬੇਰੀਵਾਲ, ਵੇਦਾਂਸ਼ ਆਨੰਦ, ਰੁਦਰ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾਮਿਨੀ ਗਰਗ, ਨਿਖਿਲ ਕੁਮਾਰ ਚੌਬੇ, ਡਾ. ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

1. ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 307 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.') ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,50,000/- ਰੁਪਏ (ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ਼) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

2. 21.11.2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀਮਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਅਯੋਗ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 'ਕੀ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"307. ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼।-ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਤਾਂ [ਉਮਰ ਕੈਦ] ਦਾ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਮਰ ਕੈਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ।- [ਜਦੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ [ਉਮਰ ਕੈਦ] ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।]"

4. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਤਮ 'ਕੁਲਪੇ ਪੋਏਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸਟੋ' ਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਿਓ; ਸਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦਿਓ।' ਇਹ ਖੁਦ ਇਸ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।
5. ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸਜ਼ਾ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੰਡ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

6. ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪਰਾਧ, ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟਸ ਰੀਅਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਭਾਵੇਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ, 'ਸਾਈਨ ਕਵਾ ਨਾਨ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਅਜਿਹੀ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕੰਮ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਉਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-5 ਡਾ. ਸਾਹਿਲ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਸ., ਰੋਹਤਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਸਨ, ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀ.ਟੀ.) ਨੂੰ 09.06.2016 ਤੋਂ 02.07.2016 ਤੱਕ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਾ. ਸ਼ੁਭਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੀੜਤ-ਮੰਗਟੂ ਰਾਮ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਉਕਤ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਅਧਰੰਗੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਸੱਟ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਅਧਰੰਗੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 307, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ, ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਭਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਧਿਐਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆਯੋਗ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ,

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਜੋ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ" ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ 'ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਨਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਪਾਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

8. ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਰੰਗੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ

ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਨੰ. 281/2016 ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ।

10. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਸਵਾਤੀ ਐੱਚ. ਪ੍ਰਸਾਦ, ਮਾਨਯੋਗ ਐਸੋਸੀਏਟ ਐਡੀਟਰ
(ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ: ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ